

Δέκα χρόνια εφαρμογής του REACH: ασφαλέστερα χημικά προϊόντα για τους καταναλωτές, τους εργαζόμενους και το περιβάλλον

Βρυξέλλες, 5 Μαρτίου 2018

Την τελευταία δεκαετία η βασική νομοθεσία της ΕΕ για τα χημικά προϊόντα («ο κανονισμός REACH») έχει αναβαθμίσει σημαντικά την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος και έχει προωθήσει εναλλακτικές μεθόδους δοκιμών που δεν περιλαμβάνουν δοκιμές στα ζώα. Αξιοποιώντας την πρόοδο αυτή, η Επιτροπή προτείνει σήμερα ορισμένες ενέργειες για να διευκολύνει περισσότερο την εφαρμογή του κανονισμού.

Τα χημικά προϊόντα είναι αναπόσπαστο στοιχείο της ζωής μας, τόσο στους χώρους εργασίας όσο σε καταναλωτικά αγαθά όπως ενδύματα, παιχνίδια, έπιπλα και ηλεκτρικές συσκευές. Είναι απαραίτητα για την καθημερινή μας ζωή, αλλά ορισμένες ουσίες ενδέχεται να εγκυμονούν κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον. Η επανεξέταση του REACH που δημοσιεύεται σήμερα δείχνει ότι, χάρη στον κανονισμό για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH), οι επιχειρήσεις και οι αρχές της ΕΕ εγγυώνται την ασφαλή χρήση των χημικών προϊόντων και τη σταδιακή κατάργηση των επικίνδυνων ουσιών.

Η κ. Ελζμπιέτα **Μπιενκόφσκα**, επίτροπος αρμόδια για την εσωτερική αγορά και τη βιομηχανία, δήλωσε τα εξής: «Ο κανονισμός REACH αποτελεί την πλέον προηγμένη και ολοκληρωμένη νομοθεσία για τα χημικά προϊόντα στον κόσμο, και πολλές άλλες χώρες έχουν ακολουθήσει το παράδειγμα της ΕΕ όσον αφορά τη ρύθμιση των χημικών προϊόντων. Σήμερα η βιομηχανία της ΕΕ παράγει χημικά προϊόντα που είναι ασφαλέστερα για τους πολίτες και το περιβάλλον. Πρέπει να αξιοποιήσουμε την επιτυχία αυτή και να μεριμνήσουμε ώστε οι παρασκευαστές της ΕΕ να μην τίθενται σε μειονεκτική ανταγωνιστική θέση σε σύγκριση με τους παρασκευαστές τρίτων χωρών, διασφαλίζοντας, κυρίως, ότι τα εισαγόμενα προϊόντα συμμορφώνονται με τους ενωσιακούς κανόνες για τα χημικά.»

Ο κ. Καρμένου **Βέλα**, επίτροπος αρμόδιος για θέματα περιβάλλοντος, δήλωσε τα εξής: «Οι περισσότεροι Ευρωπαίοι φοβούνται ότι εκτίθενται σε επικίνδυνες χημικές ουσίες. Με τον κανονισμό REACH η ΕΕ απαντά επιτυχώς στις ανησυχίες τους, συγκεντρώνοντας γνώσεις σχετικά με τα χημικά προϊόντα και απαγορεύοντας τη διάθεση όσων από αυτά είναι επικίνδυνα στην αγορά της ΕΕ. Ο REACH έχει ήδη εμπνεύσει τη νομοθεσία για τα χημικά προϊόντα σε άλλες χώρες και οι περαιτέρω βελτιώσεις θα μας επιτρέψουν να προστατεύσουμε ακόμα καλύτερα την υγεία των πολιτών και το περιβάλλον.»

Ο REACH συνεχίζει να παρέχει στους Ευρωπαίους απτά αποτελέσματα με τους εξής τρόπους:

- **Ασφαλέστερα χημικά προϊόντα για τους καταναλωτές, τους εργαζόμενους και το περιβάλλον.** Με την εφαρμογή του REACH, η ΕΕ σημείωσε πρόοδο όσον αφορά τον περιορισμό ή την απαγόρευση της χρήσης ορισμένων χημικών προϊόντων που ενδέχεται να είναι επιβλαβή για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον, καθώς και όσον αφορά την προώθηση της αντικατάστασης των προϊόντων αυτών από άλλα ασφαλέστερα. Ορισμένα παραδείγματα είναι τα εξής:

ο **Απαγόρευση επιβλαβών χημικών ουσιών:** έχουν εκδοθεί 18 περιορισμοί για διάφορες ομάδες ουσιών όπως το χρώμιο, το νικέλιο και ο μόλυβδος στα καταναλωτικά προϊόντα· η δισφαινόλη Α, που αποτελεί ενδοκρινικό διαταράκτη, στις ταμειακές αποδείξεις και οι ενώσεις εννεύλοφαινόλης, που είναι τοξικές για το υδάτινο περιβάλλον, στα είδη κλωστοϋφαντουργίας.

ο **Αντικατάσταση των πλέον επικίνδυνων ουσιών («ουσίες που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία»)** με ασφαλέστερες εναλλακτικές επιλογές: Μέχρι σήμερα 181 χημικές ουσίες έχουν αναγνωριστεί ως ουσίες που μπορούν να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον και 43 από αυτές έχουν συμπεριληφθεί στον κατάλογο αδειοδότησης του REACH, γεγονός που σημαίνει ότι οι εταιρείες πρέπει να λάβουν άδεια για τη χρήση τους και ότι οι ουσίες αυτές θα καταργηθούν σταδιακά καθώς θα καθίστανται διαθέσιμες κατάλληλες εναλλακτικές επιλογές.

- **Δοκιμές χωρίς τη χρήση ζώων:** Ο κανονισμός REACH προωθεί εναλλακτικές μεθόδους δοκιμών που δεν περιλαμβάνουν τη χρήση ζώων για την αξιολόγηση της επικινδυνότητας των χημικών ουσιών, περιορίζοντας την ανάγκη για πειράματα σε ζώα. Η Επιτροπή χορήγησε περίπου 40 εκατομμύρια ευρώ σε ετήσια βάση για την υποστήριξη της έρευνας για εναλλακτικές μεθόδους μεταξύ 2012 και 2016.

- **Ολοκληρωμένο σύνολο κανόνων για την ασφάλεια των χημικών προϊόντων στην ενιαία**

αγορά της ΕΕ: Μέχρι σήμερα η διαδικασία καταχώρισης στο πλαίσιο του REACH έχει συγκεντρώσει στοιχεία για περισσότερα από 17 000 χημικά προϊόντα σε 65 000 φακέλους καταχώρισης των βασικών χημικών προϊόντων που παράγονται και χρησιμοποιούνται στην ΕΕ. Αυτό συνέβαλε στη βελτίωση της επικοινωνίας και της διαφάνειας στην αλυσίδα εφοδιασμού και επέτρεψε στην Ευρώπη να αντιμετωπίσει καλύτερα τους κινδύνους που συνδέονται με χημικά προϊόντα και να εναρμονίσει περαιτέρω την εσωτερική αγορά των χημικών προϊόντων.

Επιδιώκοντας την καλύτερη προστασία των καταναλωτών, των εργαζομένων και του περιβάλλοντος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει σήμερα μια σειρά συγκεκριμένων μέτρων για τη βελτίωση της εφαρμογής του REACH. Τα προτεινόμενα μέτρα αποσκοπούν στη **βελτίωση της ποιότητας των φακέλων καταχώρισης** που υποβάλλουν οι εταιρείες, στην **απλούστευση της γενικότερης διαδικασίας αδειοδότησης** και στη διασφάλιση **ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των εταιρειών εντός και εκτός της ΕΕ**. Η Επιτροπή επιθυμεί να υποστηρίξει περαιτέρω τις ΜΜΕ **στις προσπάθειές τους για συμμόρφωση** και να ενισχύσει **την επιβολή της νομοθεσίας από τις εθνικές αρχές**.

Επιθυμεί επίσης να **βελτιώσει τη συνοχή του κανονισμού REACH** με τη νομοθεσία για την προστασία των εργαζομένων και τη νομοθεσία για τα απόβλητα. Περισσότερες λεπτομέρειες [εδώ](#).

Τα επόμενα στάδια

Η Επιτροπή θα συζητήσει τα αποτελέσματα και τις περαιτέρω ενέργειες της δεύτερης επανεξέτασης του κανονισμού REACH με τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερομένους σε δημόσια διάσκεψη που έχει προγραμματιστεί για τα τέλη Ιουνίου 2018.

Γενικές πληροφορίες

Ο κανονισμός REACH είναι ο ευρωπαϊκός κανονισμός για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων. Τέθηκε σε ισχύ το 2007, αντικαθιστώντας το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο για τα χημικά προϊόντα στην ΕΕ που είχε θεσπιστεί στα τέλη της δεκαετίας του 1960 και στη δεκαετία του 1970. Κατ' αρχήν, ο REACH εφαρμόζεται σε σχεδόν όλες τις χημικές ουσίες.

Στο ίδιο πνεύμα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», ο κανονισμός REACH μετατόπισε το βάρος της απόδειξης στη βιομηχανία, καθιστώντας την υπεύθυνη για την ασφάλεια των χημικών προϊόντων σε όλο το μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού. Οι εταιρείες πρέπει να εντοπίζουν και να διαχειρίζονται τους χημικούς κινδύνους, καταδεικνύοντας με ποιο τρόπο οι ουσίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν ασφαλώς. Ο κανονισμός REACH απαιτεί νέες μορφές συνεργασίας μεταξύ των εταιρειών, τη βελτίωση της επικοινωνίας σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού, καθώς και την ανάπτυξη μέσων για την καθοδήγηση και την παροχή συνδρομής στις εταιρείες και στις δημόσιες αρχές κατά την εφαρμογή του.

Πρώτη προθεσμία για καταχώριση είχε οριστεί το 2010, οι δε καταχωρίσεις ξεκίνησαν το 2009. Οι προκαταχωρίσεις (που αποτελούν προϋπόθεση για την καταχώριση υφιστάμενων ουσιών πριν από τις διαδοχικές προθεσμίες) πραγματοποιήθηκαν το 2008. Στις 31 Μαΐου 2018 θα εκπνεύσει η τελική προθεσμία πριν από την οποία οι εταιρείες πρέπει να έχουν καταχωρίσει όλα τα χημικά προϊόντα που παρασκευάζουν, εισάγουν ή διαθέτουν στην αγορά της ΕΕ σε ποσότητα που υπερβαίνει τον έναν τόνο ετησίως. Η παρούσα έκθεση είναι η δεύτερη επανεξέταση του κανονισμού REACH.

Από τη σύστασή του, το 2007, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA) έχει διαδραματίσει βασικό ρόλο στην εφαρμογή όλων των διαδικασιών του κανονισμού REACH. Ο ECHA φιλοξενεί τη μεγαλύτερη παγκοσμίως βάση δεδομένων για τα χημικά προϊόντα και επιτρέπει την εύκολη επιγραμμική πρόσβαση σε δεδομένα χημικής ασφάλειας. Εφαρμόζει επίσης άλλες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ που αφορούν τα χημικά προϊόντα και αναμένεται να αποτελέσει σημείο αναφοράς για τη βιώσιμη διαχείριση των χημικών προϊόντων.

Για περισσότερες πληροφορίες

[Ενημερωτικό σημείωμα](#)

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: [Γενική έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του REACH και την επανεξέταση ορισμένων στοιχείων - Συμπεράσματα και δράσεις](#)

[Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής](#)

IP/18/1362

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Lucia CAUDET](#) (+32 2 295 61 82)

[Enrico BRIVIO](#) (+32 2 295 61 72)

[Maud NOYON](#) (+32 2 298 03 79)

[Iris PETSIA](#) (+32 2 299 33 21)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)